

Tillitsskapande aktiviteter

Relationsskapande satsningar från blåljusaktörernas sida kan leda till bättre tillit och förtroende från invånarna. Detta kan i sin tur leda till en förbättrad arbetsmiljö för blåljuspersonalen och även färre bränder samt minskad skadegörelse. Forskning från Malmö högskola visar på den sociala tillitens betydelse för samhällets kollektiva förmåga att hantera komplexa samhällsproblem. En låg kollektiv förmåga ökar social oro, skadegörelse, brända bilar och kriminalitet. Utgångspunkten är att tillit inte är ett tillstånd eller en egenskap utan något som vi gör, skapar och omskapar i de relationer vi ingår på olika sätt. Tillit kan inte heller skapas vid ett eller två tillfällen utan det är en ständigt pågående process där förutsättningarna förändras över tid.

Människan bakom uniformen, MBU

Människan bakom uniformen startade som ett svar på eskalerande sociala oroligheter i Göteborg där bland annat en sju kilo tung sten kastades genom rutan på en utryckande brandbil. Detta utbildningskoncept har sedan spridits till flera andra orter. MBU är en kommunalt driven verksamhet, där ett antal uniformsbärande organisationer medverkar i olika hög utsträckning. Syftet är att ungdomar och uniformsbärare lär känna och får en ökad förståelse för varandra. MBU ger ungdomar möjlighet att vara delaktiga i samhällsbyggande och individstärkande sammanhang. Varje MBU-omgång består av tio träffar på kvällstid, och erbjuder 12 platser till ungdomar i åldrarna 15-20 år. De får lättare HLR-utbildning, brandkunskap, gå igenom fallbeskrivningar och brandmannatester och får även spela markörer i en samverkansövning mellan polis, ambulanssjukvård och räddningstjänst. Vid de träffar som hålls på en brandstation tas ungdomarna emot av en MBU-ansvarig brandman och brandlaget i beredskap. Ansvarig brandman deltar även i en arbetsgrupp med övriga samverkansparter. Idén med verksamheten kan sägas vara att överbrygga fördomar i en brottsförebyggande anda. Genom att ungdomar och yrkesutövare inom de olika verksamheterna träffas finns förhoppningar om att kunna minska de lager av okunskap som "upplevs ligga mellan de olika samhällsgrupperna". Ett annat syfte i verksamhetsbeskrivningen är strävan efter att "minska kriminaliteten bland unga genom att ha en öppen dialog, och visa på att under uniformen finns det en helt vanlig människa, med samma behov och önsknings som andra"

MBU når många ungdomar, dels direkt, dels indirekt genom att deltagarna berättar för sina kompisar och sprider en mer positiv attityd till uniformspersonalen. En annan framgångsfaktor är att det finns en ömsesidighet och ett lärande åt båda håll, inte ensidiga förmaningar från myndigheternas sida. Utöver målen som berör nuläget finns mål som handlar om framtiden och specifikt ungdomarna och deras liv. Ambitionen är att genom Människan bakom Uniformen kunna "...så ett frö hos flera

ungdomar att själva söka sig till polisycket, Räddningstjänsten, eller någon annan samhällsstödjande funktion någon gång i framtiden"

I takt med att ambassadörerna blivit fler har tillfällena då uniformerad personal spontant mött dessa ute på fältet ökat. Detta framhävs vara mycket positivt eftersom det underlättar för uniformerad personal att utföra sitt arbete, eftersom ambassadörerna jämfört med andra ungdomar har en större förståelse för yrkena. De har vid tillfällena bidragit till att lugna ner stämningen som uppstått vid olika uttryckningar. Alltså kan ambassadörers närvaro ha en lugnande effekt ute på fältet för uniformerad personal.

PAR, Polis, Ambulans, Räddningstjänst

PAR är en aktivitet som innebär att åttondeklassare besöker brandstationen under en förmiddag, där de får träffa brandmän, poliser och ambulanssjukvård. Polis, ambulanssjukvård och räddningstjänst är de organisationer som tillsammans arrangerar PAR-dagar på Brandstationen. Med tanke på elevernas ålder har arrangörerna valt att rikta in PAR-dagarna mot ungdomar på väg att bli straffmyndiga. Efter information, övningar och samtal på stationen åker alla tillsammans till ungdomarnas skola och äter lunch. Där sprider medarbetarna ut sig vid borden så att de hinner umgås lite med så många av ungdomarna som möjligt. PAR-dagarna har bland annat resulterat i en närmare kontakt, ett ökat förtroende och väckt nyfikenhet. "Rektorerna har återkopplat att elever är intresserade av att söka sig till räddningstjänst eller polis, för att de har fått upp ögonen för vad det är". Och vi hör mer sällan elever som skriker snut åt oss och springer i väg. Det är små saker kanske, men det gör skillnad i vår arbetsmiljö och för relationerna", säger Patrik Sverin, Polischef i Botkyrka kommun där PAR startades av en av hans anställda, Martin Lazar. Genom metoden PAR stärker blåljusorganisationerna tillsammans relationen med ungdomar. Genom dialog och interaktiva övningar ges möjlighet att samtala med ungdomarna, där deras funderingar kring de lokala

resurserna för polisen, ambulansen och räddningstjänstens arbete framkommer och besvaras för att skapa en ömsesidig förståelse och respekt. Trots den relativt korta tiden de träffas hinner de, enligt erfarenheter från Botkyrka, bygga en god relation med ungdomarna som sedan förvaltas vidare via ungdomarna själva och under de möten som sker i vardagen. PAR som sedan några år arrangerats även i Göteborg och Kungsbacka har utvärderats av masterstudenter i Kriminologi vid Göteborgs Universitet. Resultaten visade på att tilliten och relationerna som redan innan PAR var goda stärktes ytterligare.

Utifrån vårt material har vi kommit fram till att de professionella var försiktigt förväntansfulla innan projektet där deras tidigare erfarenheter av ungdomarna vägde tungt. Men att, när de träffade ungdomarna under PAR, förändrades den tidigare bilden av ungdomarna som potentiellt brottsaktiva till att bara vara ungdomar som växer upp i ett tufft område. Det relationsskapande arbetet hade en positiv utveckling under PAR-veckans gång, genom de professionellas vilja till att reflektera kring sina möten och utveckla sitt material och sitt bemötande efter det. Vårt resultat visar att blåljuspersonalen känner en större trygghet, tillhörighet, solidaritet med, och förståelse för ungdomarna efter PAR.

